Către: **Dl Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI,**
Ministru al Dezvoltării Economice şi Digitalizării

Nr. 128-26/SD din 16 noiembrie 2026

Ref.: Propuneri de îmbunătăţire a regimului antreprenorilor independenţi (freelanceri)

Stimate domnule Ministru,

Asociaţia Businessului European (EBA Moldova) vă adresează cele mai înalte consideraţiuni şi exprimă deschiderea şi disponibilitatea comunităţii de afaceri de a oferi suportul şi expertiza necesară pentru facilitarea eforturilor Ministerului Dezvoltării Economice şi Digitalizării de dereglementare şi de asigurare a unui mediu de afaceri predictibil şi competitiv.

Comunitatea EBA **salută iniţiativa MDED de elaborare a proiectului de lege a antreprenorului liber-profesionist**, anunţată pentru consultare publică şi care urmăreşte perfecţionarea cadrului normativ aplicabil activităţii economice independente a persoanelor fizice, înlăturarea neajunsurilor constatate în procesul de aplicare şi asigurarea unui cadru juridic mai clar, coerent şi predictibil.

Activitatea antreprenorilor independenţi (freelanceri) reprezintă o transformare semnificativă în structura muncii şi a ocupării forţei de muncă la nivel global. Experienţa altor state a demonstrat, în mod constant, că reformele bine concepute privind activitatea independentă generează beneficii economice semnificative prin **formalizarea sporită a activităţii economice, creşterea antreprenoriatului, crearea de noi întreprinderi mici şi un dinamism mai larg al pieţei muncii**. Republica Moldova are o nevoie stringentă de astfel de instrumente: mai puţin de jumătate dintre întreprinderile nou înfiinţate supravieţuiesc la doi ani de la înfiinţare (cca 40,9%, comparativ cu 80% rata de supravieţuire la un an în UE), rata de inactivitate a populaţiei de 15 ani şi peste a constituit în 2025 58,2% (1 120,9 mii persoane), iar nivelul economiei informale continuă să genereze pierderi bugetare enorme.

Regimul introdus prin Legea nr. 228/2025 (cap. 10^4 din Codul fiscal) şi-a demonstrat deja viabilitatea. Potrivit celor mai recente date public disponibile, **în primele 10 luni de aplicare cca 12 453 de antreprenori independenţi şi-au înregistrat activitatea, au generat venituri de peste 342 mil. lei şi au achitat obligaţii fiscale de peste 54 mil. lei**. Chiar dacă cadrul actual nu permite încadrarea tuturor activităţilor economice, potenţialul de dezvoltare a regimului este unul îmbucurător.

Prin urmare, **solicităm respectuos menţinerea acestui regim şi soluţionarea impedimentelor existente în vederea scalării cu succes a**

conceptului. În acest sens, EBA Moldova prezintă următoarele propuneri, structurate pe direcţiile anunţate de MDED:

1. Deschiderea regimului către toate activităţile economice

În prezent, regimul se aplică exclusiv celor cca 40 de categorii de activitate din Lista domeniilor deschise pentru activitatea economică independentă (anexa la cap. 10^4, conform CAEM-2). Restricţia la o listă închisă exclude o gamă largă de furnizori de servicii legitimi – consultanţi, diverse servicii profesionale (contabilitate, marketing şi publicitate, alte servicii IT) şi multe activităţi bazate pe artizanat – şi este percepută ca o barieră artificială în calea formalizării. Totodată, apar inconsecvenţe greu de justificat: consultanţa în relaţii publice (cod CAEM 70.21) este eligibilă, iar consultanţa în afaceri şi management (70.22) nu; anexa include coduri de producţie meşteşugărească, în timp ce art. 69^{20} limitează regimul la „prestarea serviciilor", fiind neclar dacă vânzarea produselor proprii este acoperită.

Propunem eliminarea listei închise şi deschiderea regimului către toate activităţile economice, inclusiv producerea şi comercializarea bunurilor proprii obţinute din activităţi meşteşugăreşti, cu eventuale excepţii limitate la activităţile supuse licenţierii sau reglementate prin legi speciale.

2. Clarificarea statutului juridic şi definirea antreprenorului independent

Codul fiscal include doar o noţiune generică a antreprenorului independent, fără a preciza condiţiile ce trebuie întrunite pentru calificarea ca freelancer. Lipsa unor criterii clare ridică suspiciuni privind modul de aplicare a legii, cu potenţiale scenarii de recalificare a activităţii în beneficiul persoanelor juridice, ceea ce face contractarea freelancerilor mai puţin predictibilă şi atractivă pentru companii. Mai mult, statutul este acordat doar persoanelor fizice rezidente, deşi rezidenţa fiscală se atestă anual şi doar după o prezenţă fizică de peste 183 de zile, cerinţă extrem de dificil de întrunit de cetăţenii străini. Propunem:

- **includerea unor criterii clare şi exhaustive** de recunoaştere a statutului de antreprenor independent (de ex.: activitate în nume propriu şi pe risc propriu, fără subordonare şi fără program impus de client; organizarea independentă a modului de lucru şi utilizarea mijloacelor proprii; libertatea de a presta servicii mai multor clienţi; lipsa raporturilor de muncă cu clientul în ultimele 12 luni), a căror întrunire să excludă recalificarea în raporturi de muncă;
- **eliminarea restricţiei de a practica activitatea de freelancer doar de către persoanele rezidente**;
- asigurarea **continuităţii statutului** pentru antreprenorii deja înregistraţi, fără reînregistrare, şi evitarea confuziei terminologice dintre „antreprenor liber-profesionist" şi profesiile liberale reglementate prin legi speciale.

3. Relaţiile cu clienţii: extinderea dreptului de deducere şi de contractare

Codul fiscal permite deducerea cheltuielilor cu antreprenorii independenţi doar contribuabililor cu cel mult 9 salariaţi şi venituri/active de până la 18 mil. lei, în limita a 10% din fondul de salarizare, precum şi celor din anumite domenii culturale şi sportive (art. 24 alin. (1^1)). Pentru ceilalţi contribuabili, contractarea freelancerilor implică impozitarea veniturilor ca salariu (art. 88 alin. (8)), fapt care face conceptul nelucrativ. Paradoxal, nici

microîntreprinderile fără salariaţi nu pot contracta practic freelanceri, limita de 10% fiind nulă. Propunem:

- **acordarea dreptului de deducere tuturor contribuabililor**, în limita a **5% din fondul de salarizare anual**, şi **majorarea limitei de la 10% la 20%** pentru contribuabilii prevăzuţi la art. 24 alin. (1^1) lit. a);
- **extinderea dreptului de contractare a freelancerilor pentru toate formele organizatorico-juridice**, inclusiv cele care nu utilizează regimul de deduceri (organizaţii necomerciale, instituţii publice, subiecţii regimului IVAO, rezidenţii parcurilor IT etc.), cu instituirea unui prag de semnificaţie (de ex. 5% din fondul de salarizare) pentru prevenirea abuzurilor;
- precizarea expresă că serviciile prestate clienţilor nerezidenţi nu pot fi recalificate în raporturi de muncă.

4. Mecanismele fiscale, de asigurări sociale şi medicale

Plafonul de venit. Propunem **majorarea plafonului pentru aplicarea cotei de 15% de la 1 200 000 lei la 1 700 000 lei**, în concordanţă cu pragul de înregistrare ca plătitor de TVA (majorat la 1,7 mil. lei din 1 martie 2026). Plafonul actual poate să nu corespundă profilului multor antreprenori independenţi, iar supratаxarea veniturilor excedentare cu cota de 35% nu încurajează valorificarea deplină a regimului, existând riscul ca nu toate veniturile să fie declarate. Totodată, propunem instituirea unei proceduri simplificate de trecere la statutul de întreprinzător individual la depăşirea plafonului.

Prima AOAM în sumă fixă. Partea din impozitul unic repartizată fondurilor AOAM (15,4%, adică 2,31% din venit) acoperă prima în sumă fixă (12 636 lei în 2026) doar la un venit anual de cca 547 mii lei. La un venit mediu de cca 33 mii lei anual per antreprenor, completarea până la prima în sumă fixă ar ridica povara efectivă de la 15% la cca 51% din venit. Propunem ca avizul suplimentar să nu se emită pentru persoanele asigurate în altă calitate (de ex. salariaţii care practică freelancing complementar), iar pentru ceilalţi suma suplimentară să se calculeze proporţional lunilor de activitate.

5. Simplificarea procedurilor, interoperabilitate şi digitalizare

- **permiterea emiterii bonului fiscal electronic** prin soluţii software gratuite puse la dispoziţie de SFS (casă de marcat virtuală/aplicaţie mobilă), în locul echipamentului de casă şi de control clasic, ale cărui costuri sunt disproporţionate pentru încasări ocazionale în numerar;
- **instituirea dreptului de suspendare a activităţii** (de ex. până la 3 ani), prin cerere online, fără calculul impozitului unic pe perioada suspendării;
- procedură online de transformare în întreprinzător individual, cu preluarea codului fiscal şi a conturilor dedicate.

6. Mecanisme proporţionale de prevenire a abuzurilor

Susţinem obiectivul MDED de prevenire a disimulării raporturilor de muncă şi a fragmentării artificiale a activităţilor. Considerăm însă că acesta trebuie atins prin **criterii clare, aplicate de la caz la caz** (în special interdicţia recalificării relaţiei cu actualul sau

fostul angajator), şi nu prin restricţii generale care exclud categorii întregi de activităţi sau de clienţi şi care, în practică, menţin în zona informală o parte importantă a prestatorilor de servicii.

Totodată, solicităm respectuos ca proiectul de lege elaborat să fie supus consultărilor publice într-o formă care să permită comentarii pe text şi ca reprezentanţii EBA Moldova să fie incluşi în procesul de consultare a proiectului respectiv.

Comunitatea de afaceri rămâne deschisă pentru asigurarea unui dialog constructiv întru identificarea soluţiilor sustenabile vizând subiectul abordat, în interesul tuturor părţilor implicate.

Cu înaltă consideraţiune,

Mariana RUFA,
Director Executiv al EBA

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Executor: Sandra DOLGHII
Email: sandra.dolghii@eba.md
Tel. 022 907025, 069949404